

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/73/2018
Identifikačné číslo spisu: 1316210348
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Danica Kočičková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1316210348.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členiek senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobkyne N. G. O., bývajúcej v U., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Consiliaris, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 8, proti žalovaným: 1/ Platíť sa oplatiť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 45 684 618 a 2/ Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 7C/143/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/54/2017 zo dňa 30. marca 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 29. júna 2016 č.k. 7C/143/2016-96 nariadil v zmysle právnej úpravy účinnej do 30. 6. 2016 predbežné opatrenie (ďalej v texte neodkladné opatrenie) v znení uvedenom vo výroku predmetného uznesenia a zároveň uložil žalobkyni povinnosť, aby v lehote 30 dní od doručenia uznesenia podala žalobu vo veci samej. V odôvodnení uznesenia uviedol, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočíva v tom, že aj keď je žalobkyňa uzrozumená s predajom svojho majetku z dôvodu úhrady záväzku, ktorý má voči žalovanému 2/, nemôže akceptovať predaj tohto majetku za výrazne nižšiu cenu ako je jeho skutočná hodnota, pretože hrozí, že výťažok z predaja draženého majetku nebude postačovať na úhradu záväzkov žalobkyne, ktoré má okrem žalovaného 2/ aj voči ďalším veriteľom. Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu sa žalovaní 1/ a 2/ odvolali.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením sp.zn. 9Co/54/2017 zo dňa 30. marca 2017 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení uznesenia uviedol, že zo samotnej povahy neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho účelom je v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. c/ CSP nenakladanie s vecou alebo s

právom. Predpokladom toho je, že strana sporu má vec alebo právo, o ktoré v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia ide, vo svojej faktickej alebo právnej dispozícii. Uskutočnením dobrovoľnej dražby sa realizoval výkon práva žalovaného 2/ vyplývajúci zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, zákaz výkonu ktorého sledovala žalobkyňa práve navrhovaným neodkladným opatrením. Výkonaním dobrovoľnej dražby stratilo navrhované neodkladné opatrenie v podobe zákazu uskutočniť dobrovoľnú dražbu opodstatnenie, pretože nariadenie neodkladného opatrenia by už nemohlo privodiť obnovenie stavu pred dobrovoľnou dražbou. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd nariadenie neodkladného opatrenia za neúčelné a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej v texte aj „dovolaiteľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ zák.č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). V uvedenej súvislosti žalobkyňa v dovolaní uviedla, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že existuje objektívny stav nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na jej majetku, ako aj na majetku jej ďalších veriteľov, ktoré spočíva v tom, že predajom jej majetku za cenu, ktorá je výrazne nižšia ako jeho skutočná hodnota prostredníctvom dobrovoľnej dražby, uskutočnenej z dôvodu úhrady jej záväzku voči žalovanému 2/, môže prísť o podstatne väčšiu časť majetku aká bola nevyhnutná na úhradu jej záväzku voči žalovanému 2/. Vo vzťahu k procesnému postupu odvolacieho súdu, ktorý predchádzal vydaniu dovolaním napadnutého uznesenia žalobkyňa v dovolaní uviedla, že odvolací súd v bode 3 odôvodnenia uznesenia uviedol, že žalovaní 1/ a 2/ podali proti rozhodnutiu okresného súdu odvolanie, avšak toto odvolanie nedoručili druhej strane - žalobkyňi, čím jej znemožnili uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

4. Žalovaný 1/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedol, že jedinou konkrétnou procesnou okolnosťou, ktorou žalobkyňa odôvodňuje podané dovolanie, je údajné porušenie jej práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo dôjsť nedoručením odvolania žalovaného 1/ žalobkyňi. Zdôraznil, že odvolací súd sa riadne a precízne zapodieval kľúčovou okolnosťou v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to že v rozhodujúcom čase už boli žalobkyňou pôvodne vlastnené nehnuteľnosti vydražené na dražbe uskutočnenej dňa 20. júna 2016. V súvislosti s porušením práva na spravodlivý súdny proces žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Obdo/1/2017 zo dňa 9. februára 2017, kde najvyšší súd uviedol, že predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd (vrátane porušenia práva na spravodlivý proces) je také ich porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v zákone v spojitosti s (predbežnými) neodkladnými opatreniami a tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/157/2017 zo dňa 11. októbra 2017, kde najvyšší súd uviedol: „dovolaiteľ súd pre úplnosť poznamenáva, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 CSP zohľadňuje, že v prípade takéhoto rozhodnutia ide len o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v tomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v tomto prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (účastníkov konania).“ V nadväznosti na uvedené žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dňa 8. júla 2016 podala žalobkyňa na Okresnom súde Bratislava III žalobu, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby uskutočnenej dňa 20. júna 2016, ako aj určenia vlastníckeho práva k tým istým nehnuteľnostiam, ktorých sa týka navrhované neodkladné opatrenie. V nadväznosti na uvedené žalovaný 2/ navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

6. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobkyňa vyvodila jeho prípustnosť z ust. § 420 písm. f/ CSP argumentujúc tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. V zmysle ust. § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP:

8. Podľa ust. § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie podľa ust. § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle ust. § 420 písm. a/ až f/ CSP pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

9. V danom prípade dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobkyňa podala na Okresnom súde Bratislava III dňa 8. júla 2016 žalobu vo veci samej, a to žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a o určenie vlastníckeho práva.

10. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

11. V predmetnej veci však nejde ani o jeden z vymenovaných prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalobkyne nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pretože žalobkyňa podala tak, ako bolo vyššie uvedené, po podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, a teda rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu.

12. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto ho podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.